

Сад

Володимир Сосюра

В огні нестримної навали
рубали, різали наш сад...
А ми дивилися назад
і за минулим сумували...

Руками власними тюрму
творили ми собі одвічну...
О будьте прокляті,— кому
назад повернуте обличчя!

Кати нас брали на штики
за слово, правдою повите...
Ви ж розумієте?! Віки
не знали ми, чиї ми діти!..

Хтось застромив у серце шило
в чеканні марному весни...
В саду розкішному лишились
одні пеньки та бур'яни.

Кати на струни наші жили
тягли із рук, як сон, блідих...
І з нас співців собі купили,
щоб грали їм на струнах тих.

Ми йшли кривавими стежками,
нам тільки снівся волі гук.
І похоронно над полями
кричав і плакав чорний крук...

Він нам кричав про волі гнів,
щоб ми повстали, захотіли!..
Й кривавий дзюб об струни-жили
в безкраїм розпачі точив...

Коли ж приходили раби
володарям на струнах грати,

серця не тисло від журби
і не обурювали грати...

А струни плакали... Не в бій —
вони нас кликали в утому...
Та от прийшов співець новий
і в струни вдарив по-новому.

І ми здригнули!.. Душі громом
залив музичний буревій,
що мчав, мов рокоти ріки,
що рвався вдаль крізь піну шалу!
І розцвіли старі пеньки,
і бур'яни травною стали...

Це вдень було, коли той спів
так схвилював серця всім хорі...
А уночі вже сад шумів
і крізь гілля сміялись зорі...
Так несподівано і скоро
наш сад постав і зашумів...

Його рубали, а він ріс!
На місці зрубаного дуба
росли нові!.. І навіть хмиз
угору дерся!.. Краю любий!..

Ми дочекалися весни,
ми вже підходимо до брами!..
Це ти той сад, о краю мій,
колись порубаний катами!..
Над золотими берегами
ти знов шумиш, такий рясний...

1928, Харків